

Gemengd broedpaar zilvermeeuw x kleine mantelmeeuw op Texel in de zomer van 2006

Een verzoek tot het insturen van waarnemingen en foto's om de dispersie en trekbewegingen van de hybride jongen te volgen en om het kleeed te kunnen beschrijven bij toenemende leeftijd

In de zomer van 2006 werd in de Kelderhuispolder op de zuidpunt van Texel onderzoek gedaan aan de voedsel生态学 en de broedbiologie van de daar broedende zilvermeeuwen en kleine mantelmeeuwen. Om te kunnen zien in hoeverre een bepaalde voedselspecialisatie een meer of minder hoog broedsucces tot gevolg had, werden paren gevolgd vanaf de eileg tot aan het uitvliegen van de jongen. Van tenminste 40 paren van elke soort was het de bedoeling om de groei van de kuikens te volgen door het bouwen van een *enclosure* rondom het nest. Eén van de eerste nesten, KLM010, een legsel van kleine mantelmeeuwen in een uitgestrekte vallei in de kolonie, werd op 6 mei 2006 gevonden en de nestkom bevatte toen twee eieren. De aanwezigheid van een kleine mantelmeeuw bij het nest in een totaal door kleine mantelmeeuwen gedomineerd gedeelte van de kolonie maakte de aantekening: “KLM bevestigd” gerechtvaardigd en tijdens de routinematige controles werden de verdere eileg en het bebroeden van de eieren zonder bijzonder aandacht gevolgd. Het derde ei werd op 9 mei gevonden en dit ei was vermoedelijk op 8 mei gelegd. Op 29 mei werden de eerste barsten in de eieren gezien en de eerste twee kuikens konden op 2 juni van een aluminium ring worden voorzien. Eén van deze jongen bleek bij een later bezoek onvindbaar (ondanks dat de *enclosure* slechts 2x2m groot was), het derde kuiken werd inmiddels geringd. Op 9 juni werden alle drie de kuikens aangetroffen, behoorlijk ontwikkeld inmiddels. Pas op 14 juni ontstond serieuze argwaan: de vermeende kleine mantelmeeuw hadden een donskleeed dat verdacht veel op dat van een jonge zilvermeeuw leek. In het nest bleken bovendien kleine mosseltjes te zijn afgeleverd bij de kuikens: geen enkele kleine mantelmeeuw voerde zijn kuikens mosselen in de Kelderhuispolder! Het duurde maar een korte periode van afwachten op enige afstand van de *enclosure* voordat het antwoord kon worden gegeven: een ♂ zilvermeeuw landde in de *enclosure* en positioneerde zich op de uitkijkpost naast de jongen. Toch onzorgvuldig gekeken bij het markeren van het nest? Nog geen minuut later dwarrelt een ♀ kleine mantelmeeuw in de *enclosure*, die prompt vlak naast de zilvermeeuw op de uitkijkpost gaat staan. Schouder aan schouder: de enige twee volwassen vogels binnen de omheining, terwijl de jongen zich inmiddels verstoppen.

Het nest op 6 mei 2006

Ei 1, 67.41×47.22 mm
gevonden 6 mei, uitgekomen 1 juni

Ei 2, 68.82×47.71 mm
gevonden 6 mei, uitkomst 2 juni

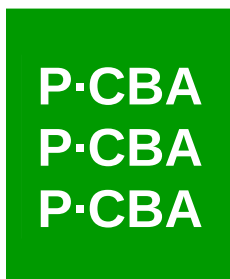
Ei 3, 64.42×46.91 mm
gevonden 9 mei, uitkomst 3 juni

Vanuit een schuiltent op enige afstand van het nest kon de status van beide vogels bevestigd worden: de jongen werden door een gemengd paar grootgebracht. De verwarrende verenkleedkenmerken (zeker op latere leeftijd) bevestigden het vermoeden dat het hier om hybriden ging. De jongen groeiden uiterst succesvol op: veruit het meest succesvolle paar in de wijde omtrek. Pas na (en misschien wel door) het verwijderen van de *enclosure* werd één van de jongen kort voor het uitvliegen dood aangetroffen (PCBC); een ander jong werd in matige conditie en zwervend op flinke afstand van het territorium gecontroleerd. Van het grootste jong kon geen spoor meer gevonden worden sinds de omheining is verwijderd: wij nemen aan dat tenminste één en vermoedelijk twee jongen van dit mengpaar zijn uitgevlogen. Bloedmonsters van alle jongen alsmede het lijk van het later gestorven jong zijn veiliggesteld voor nader onderzoek.

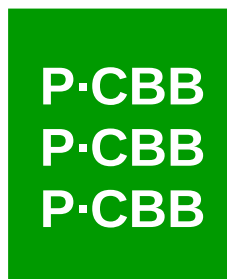

Beide adulten in de enclosure, 17 juni 2006

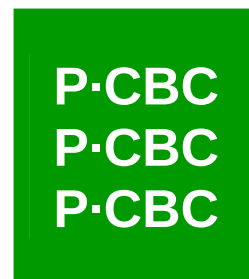
De drie jongen werden kort voor het uitvliegen van een stalen ring (links bovenloopbeen) en van een groene kleurring (rechts, tarsus) voorzien. Om herkenning gemakkelijk te maken werd het gemakkelijk te onthouden "PCB" als eerste deel van de inscriptie gekozen: PCBA, PCBB en PCBC. Tussen de P en de eerste C bevindt zich een zwevende punt (P·CBA, enz).

*Grootste pullus,
uitgekomen
1 Juni,
lichaamsgewicht
800-900g
begin juli 2006
Stalen ring:
Arnhem 5416529*

*Op één na grootste
pullus,
uitgekomen 2 juni
,lichaamsgewicht
600-700g
begin juli 2006
Stalen ring:
Arnhem 5416530*

*Kleinste pullus,
Uitgekomen 3 juni

lichaamsgewicht
600-700g
begin juli 2006

Stalen ring:
Arnhem 5416528*

De verenkleedkenmerken, vastgelegd vlak voor het uitvliegen, laten een mengsel van kenmerken van juveniele kleine mantels en juveniele zilverbreeuwen zien. Zo maar los gevangen in het terrein zou de herkenning een hele klus zijn geweest (en inderdaad werden er tijdens vervolg ringacties twee vogels gezien die dit soort intermediaire karakteristieken vertoonden; nog meer hybriden wellicht?).

*Het kleinste jong,
Uitgekomen op 3 juni, later
dood in de kolonie
aangetroffen*

P·CBC
Arnhem 5416528

Van deze hybriden, maar ook van de 'gewone' zilverbreeuwen en kleine mantelmeeuwen die tijdens dit project werden gekleurnd zien we graag aflezingen of vondsten tegemoet. Omdat voedsleecologisch onderzoek de achtergrond van onze belangstelling vormt stellen wij aantekeningen over eventueel foerageren en over de aard van het gebied waarin de vogel werd gezien bijzonder op prijs.

PCBA

PCBB

PCBC

Vleugelpatronen van PCBA, PCBB en PCBC vlak voor het uitvliegen.

Graag de volgende gegevens noteren: *Please report the following data for each sighting:*

Datum en tijd *Date and time*

Plaats *Place (preferably with geographical co-ordinates)*

Waarnemers, naam en (e-mail) adres *Observer, name and (e-mail) address*

Aard van het gebied (betekenis voor het vinden van voedsel) *Type of area (e.g. potential as feeding site)*

(Foerageer-) gedrag van de vogel *Behaviour of the bird (with emphasis on foraging behaviour)*

Conditie van de vogel *Condition of the bird*

Conditie van de ring *Condition of the ring*

En mocht je zo'n hybride meeuw dood vinden.....

we zouden het lichaam graag krijgen voor nader onderzoek, hoe ver heen het kadaver ook maar is!

Kees Camphuysen

Royal Netherlands Institute for Sea Research, P.O. Box 59, 1790 AB Den Burg Texel, The Netherlands

+ 31 222 369488 (werk office hours), + 31 222 318744 (thuis other hours)

kees.camphuysen@wxs.nl of or camphuys@nioz.nl